

Журналу «Космічна наука і технологія» — 15 років

Науково-практичному журналу «Космічна наука і технологія» виповнилось 15 років. Журнал, відомий як спільне видання Національної академії наук (НАН) України і Національного космічного агентства України (НКАУ), став логічним продовженням збірника «Космические исследования на Украине», який видавався Академією наук України та Комісією з космічних досліджень при Президії НАН України з 1973 р. (з 1986 р. відомий за назвою «Космическая наука и техника»). Ідея створення регулярного видання, на сторінках якого висвітлювалися б різні аспекти багатогранної діяльності України в космічній галузі, була запропонована академіком Я. С. Яцківом та підтримана академіком Б. Є. Патonom. В 1994 р. були проведені необхідні організаційні заходи щодо заснування журналу «Космічна наука і технологія». У табл. 1 наведено основні віхи історії його становлення.

Журнал «Космічна наука і технологія» розрахований на фахівців у галузі космічної науки і техніки, на тих, хто займається використанням космічних технологій в різних галузях народного господарства, а також на закордонних читачів, які бажають ознайомитися з досягненнями космічної галузі України. Журнал включено до переліку наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних робіт з фізико-математичних та технічних наук. У журналі «Космічна наука і технологія» публікуються оглядові та оригінальні статті з різних розділів космічної науки, техніки та технології (табл. 2).

Таблиця 1. Основні віхи історії становлення журналу «Космічна наука і технологія»

Дата	Подія
11 листопада 1994 р.	Головна астрономічна обсерваторія (ГАО) НАН України розпочала за контрактом з НКАУ виконання науково-дослідної роботи «Редагування, видання та розповсюдження журналу «Космічна наука і технологія».
28 грудня 1994 р.	З'явилась Постанова Президії НАН України № 307 «Про започаткування журналу «Космічна наука і технологія».
18 січня 1995 р.	Укладено Установчий договір між засновниками журналу: НКАУ, в особі виконувача обов'язків Генерального директора А. В. Жалка-Титаренка та НАН України, в особі її Президента, академіка Б. Є. Патона, які, діючи на підставі своїх статутів, уклали угоду про те, що: <ul style="list-style-type: none">• НКАУ та НАН України організують випуск журналу «Космічна наука і технологія».• НАН України виконує всі роботи зі збирання, редагування, підготовки до друку матеріалів, художнього й ілюстративного оформлення видання, бере на себе всі функції, пов'язані з поліграфічним випуском журналу.• НКАУ бере участь у підготовці до друку матеріалів та фінансує видання журналу «Космічна наука і технологія» за фактичними затратами.
2 лютого 1995 р.	Міністерством інформації України видано Свідоцтво про реєстрацію (КВ № 1232) журналу «Космічна наука і технологія». Встановлена періодичність видання журналу — 6 номерів щорічно, мова видання — українська, російська та англійська.
15 лютого 1995 р.	Проведено перше засідання редакційної колегії журналу «Космічна наука і технологія», на якому, зокрема, були розподілені обов'язки членів редколегії та визначена наукова спрямованість журналу.
26 грудня 1995 р.	Відбулася презентація науково-практичного журналу «Космічна наука і технологія» — спільного видання Національного космічного агентства України і Національної академії наук України.

Таблиця 2. Розділи журналу «Космічна наука і технологія»

Номер наукового напрямку	Напрямок науки	Скорочення
1	Історичні, соціальні та організаційні аспекти дослідження космосу	різне
2	Космічні носії та апарати	носії
3	Системи керування космічними носіями та апаратами	керування
4	Космічний зв'язок та інформаційні системи	ГІС
5	Дослідження Землі з космосу	ДЗЗ
6	Космічна фізика (навколоземний космічний простір)	довкілля
7	Космічна астрономія та астрофізика	астро
8	Хімічні, фізичні та біологічні процеси в космосі	біологія
9	Космічні конструкції, споруди та матеріали	матеріали

Таблиця 3. Зведені дані про випуски журналу «Космічна наука і технологія» (1995—2009 рр.)

	Кількість		
	випусків (номерів)	статей	авторів
Журнал	59*	874	1850
Додатки	17	326	750

* в тому числі 9 тематичних випусків.

Таблиця 4. Зведені дані про розподіл статей по роках і наукових напрямках, опублікованих в журналі «Космічна наука і технологія» (1995—2005 рр.)

Роки	Науковий напрям									Всього
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1995	4	1	4	—	3	1	1	—	4	18
1996	11	8	3	2	7	4	6	—	5	46
1997	4	10	9	—	10	3	3	5	3	47
1998	4	9	6	24	15	8	2	1	11	80
1999	4	10	12	5	15	7	4	3	5	65
2000	4	1	2	—	8	3	2	1	2	23*
2001	—	11	2	31	3	5	1	3	—	56
2002	6	6	6	—	52	6	1	14	8	99
2003	6	5	4	1	13	18	7	7	14	75
2004	3	7	6	5	13	31	12	10	7	94
2005	1	4	1	2	9	14	2	8	6	47
2006	4	5	6	1	11	13	3	6	4	53
2007	5	12	4	1	8	9	5	10	6	60
2008	7	4	1	2	11	20	7	1	7	60
2009	0	4	8	2	12	10	7	0	8	51
Всього	61	97	74	78	190	152	63	69	90	874

* — не ураховані дані спецвипуску [2] — збірника пропозицій (122 коротких повідомлень 210 авторів) до проекту «Міжнародна космічна станція»

Таблиця 5. Найактивніші установи (1995—2009 рр.)

Місце	Установа	Кількість статей
1–2	ДКБ «Південне» і Національний університет ім. Тараса Шевченка (Київ)	53
3	НКАУ	52
4	ГАО НАН України	48
5	ІТМ (НАНУ / НКАУ)	47
6	НТУ «КПІ»	44
7–8	ІКД (НАНУ/НКАУ) і Національний університет ім. В. Н. Каразіна (Харків)	43
9	ЦАКДЗ	40
10	Національний університет ім. Олеся Гончара (Дніпропетровськ)	26
11	ДП «Дніпрокосмос»	22

Таблиця 6. Найактивніші автори (1995—2009 рр.)

Місце	Автор	Установа	Кількість статей	Напрямок
1	Л. Ф. Черногор	Національний університет ім. В. Н. Каразіна (Харків)	44	довкілля
2	В. І. Лялько	ЦАКДЗ	28	ДЗЗ
3	О. Д. Федоровський	ЦАКДЗ	24	ДЗЗ
4	В. В. Карачун	НТУ «КПІ»	22	керування
5	О. К. Черемних	ІКД НАНУ/НКАУ	21	довкілля
6	В. І. Волошин	ДП «Дніпрокосмос»	19	ДЗЗ
7–8	Я. С. Яцків	ГАО	17	різне
7–8	В. А. Шувалов	ІТМ (НАНУ/НКАУ)	17	носії
9	В. М. Івченко	Національний університет ім. Тараса Шевченка (Київ)	16	довкілля
10–11	Є. Л. Кордюм	Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного	14	біологія
10–11	В. Є. Корепанов	Львівський центр ІКД	14	довкілля

Крім того, в журналі публікуються новини космічних агентств світу, директивні матеріали (укази, постанови тощо) стосовно ракетно-космічної галузі, різні повідомлення, звіти, хроніка, персоналії, рекламні матеріали тощо. В табл. 3–4 подано зведені статистичні дані про видання за 1995–2009 рр., а в табл. 5–6 — дані про найактивніших авторів публікацій та установи України за цей же період. Окремо дані за 1995–2005 рр. див. у роботі [1].

Дані про видання журналу «Космічна наука і технологія» за (1995–2005 рр.) проілюстровані на рис. 1–4.

З розгляду наведених таблиць і рисунків можна зробити такі висновки.

1. Всього за 15 років здійснено видання 15 томів журналу «Космічна наука і технологія» (59 номерів, серед яких — 9 тематичних випусків), в яких опубліковано 874 статті близько 1850 авторів. Крім того опубліковано 17 додатків до журналу, які містять 326 статей 750 авторів. 74 % статей написані російською, 23 % — українською та 3 % — англійською мовами.

2. Починаючи з 2008 р. журнал вийшов на планову «потужність» (6 випусків на рік). Збереження в подальшому регулярності випуску журналу сприятиме, зокрема, організації передплати на нього.

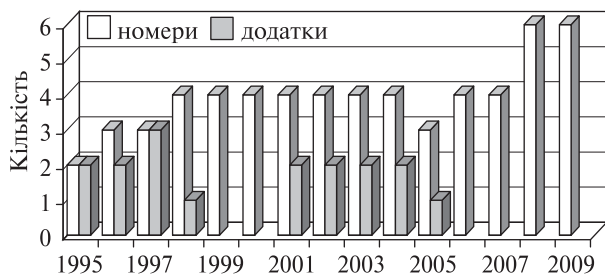

Рис. 1. Зведені дані про випуски журналу «Космічна наука і технологія» за 1995—2009 рр.

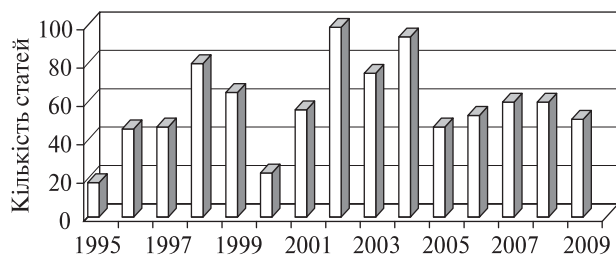

Рис. 2. Розподіл статей по роках (див. виноску до табл. 2)

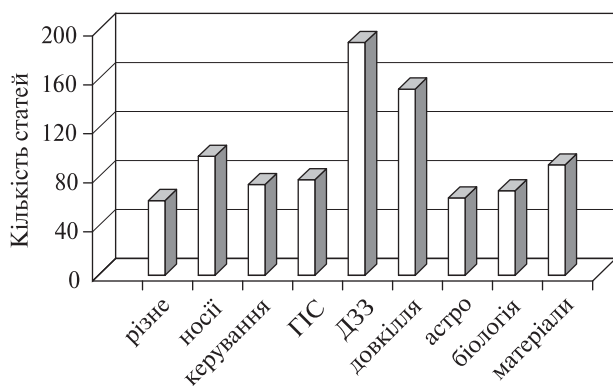

Рис. 3. Розподіл статей по наукових напрямках

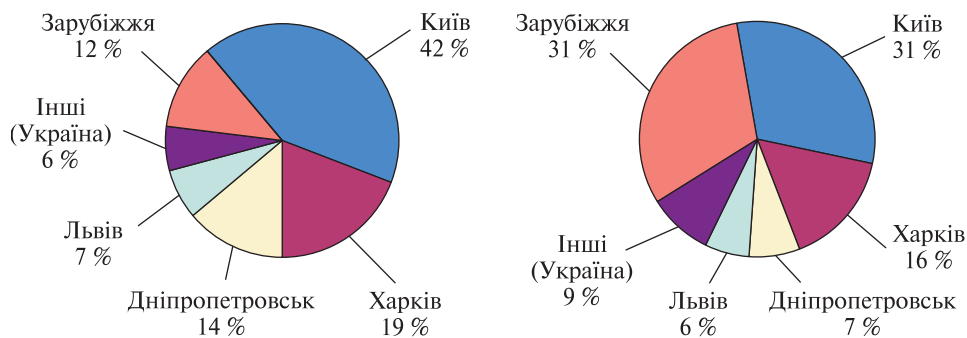

Рис. 4. Географія розподілу установ, представлених в публікаціях журналу «Космічна наука і технологія»: ліворуч — дані за перші 5 років, праворуч — за 15 років

3. Журнал «Космічна наука і технологія» поступово набуває якості міжнародного видання, про що свідчить факт суттєвого розширення географії участі в ньому зарубіжних авторів. Серед зарубіжних авторів на долю установ Росії припадає 8 % і 18 % відповідно для варіантів «5 років» і «15 років» (див. рис. 4).

1. Кислюк В. С., Клименко В. М., Клименко О. В. Десять років журналу «Космічна наука і технологія» // Космічна наука і технологія. — 2005. — 11, додаток № 2. — С. 3—6.
2. Brief overview of the ISS project: International and Ukrainian participation // Космічна наука і технологія. — 2000. — 6, № 4.

В. С. КИСЛЮК